

Motion till riksdagen 2020/21:697

av **Magnus Jacobsson (KD)**

Sverige bör införa s.k. end of waste-kriterier för uttjänta däck

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Naturvårdsverket bör ges i uppdrag att ta fram s.k. end of waste-kriterier för uttjänta däck och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi är mitt inne i en intensiv period av omställning för klimatets skull. I miljörelaterade frågor ska inte statens egna myndigheter vara saktfärdiga när det gäller att ge tillstånd till branscher och företag som vill göra sin omställning. En sådan fråga gäller däckbranschen, återvinningen av däck och Naturvårdsverkets roll i detta.

Sverige har hamnat på efterkälken när det gäller återvinning av däck. Det beror till stor del på att Sverige saknar så kallade end of waste-direktiv för när avfall upphör att vara just avfall. I många andra europeiska länder finns det redan idag end of waste-direktiv för däck och gummi. I dessa länder är det tillåtet att produktifiera gummigranulat från uttjänta däck och skapa nya produkter av något som tidigare betraktades som avfall. Nyligen infördes end of waste-direktiv exempelvis i Italien.

I Italien, Spanien och Frankrike upphandlar man vid vägbeläggning gummiasfalt med återvunnet däckmaterial. Effekten är en mjukare vägbana med lägre ljudvolym från trafiken. Finland tillåter att återvunna däck används i infrastrukturprojekt och för olika konstruktionsändamål, bara för att nämna några exempel.

Däckgummi är ett högteknologiskt material som efter att det tjänstgjort som däck har mycket kvar att tillföra vårt samhälle. Materialet dämpar buller och dränerar, och det är också stötdämpande och isolerande. Det tål temperaturväxlingar och utgör en attraktiv yta för mikroorganismer att ta hand om föroreningar. Efter processande går materialet att använda i många olika applikationer.

En viktig förutsättning för att skapa marknad och innovation för nya produkter av uttjänta däck är att man kan slippa avfallsstämpeln på ett återvunnet material. Det är direkt hämmande om återvunnet material inte tillåts konkurrera med jungfruligt material.

Regeringen bör ge Naturvårdsverket i uppdrag att se över end of waste-kriterierna generellt, då många branscher är drabbade. Som ett pilotprojekt bör Naturvårdsverket, tillsammans med däckbranschen, ta fram end of waste-kriterier. Avsaknaden av sådana drabbar däckbranschen hårt, hårdare än många andra branscher. Att samma material klassas som avfall i Sverige men har produktstatus i andra länder är inte rimligt. Vi borde ta hand om vårt eget avfall istället för att bränna och exportera det och samtidigt importera samma material från exempelvis Danmark.

Däckbranschen har höga ambitioner och färdiga investeringsplaner när det gäller återvinning och många idéer kring produktifiering, men utvecklingen förlamas av att det inte finns end of waste-kriterier. Om återvunna däck istället för att ses som avfall betraktas som råvara kan vi skapa både arbetstillfällen och nya produkter, något som är extra viktigt i dessa tider av ekonomisk nedgång i spåren av coronapandemin.

Magnus Jacobsson (KD)